

Leidsch Dagblad

Leidsch Dagblad

26 april 2017 woensdag

Duin en Bollen

Chinees museum voor Leidse pater

BYLINE: Binnert Jan Glastra

SECTION: REGIO; Blz. 006

LENGTH: 618 woorden

Eerbetoon voor oorlogsheld Franciscaan **Aemilianus** vermoord om bescherming Chinese vrouwen en meisjes

Changzhi/Leiden De in 1938 door Japanse bezetters in China vermoorde missionaris **Aemilianus** uit Leiden krijgt een gedenksteen in Changzhi. De Chinezen hopen bovendien een klein museum te kunnen inrichten voor de als Johannes Wilhelm van Heel geboren verzetsheld en martelaar, die duizenden vrouwen en meisjes verdedigde tegen de Japanners. Daarvoor wordt naarstig gezocht naar extra informatie over Van Heel.

Een delegatie van circa twintig pelgrims is 17 oktober in China. Dan zegenen de hulpbisschop van Roermond, de Nederlandse Provinciale Overste en de plaatselijke Chinese bisschop het monument voor de oud-Leidenaar in. De pelgrimage is een initiatief van de Limburgse Mgr. Schraven Stichting. Ze maakt deel uit van een ruimere rondtocht, met als voornaamste reden een bezoek aan de plek waar tachtig jaar geleden bisschop Frans Schraven en andere missionarissen vermoord werden. Het is voor het eerst dat de katholieken welkom zijn om die moorden te herdenken. De Franciscaner zendeling Jan van Heel, van een geheel andere religieuze orde en een jaar later gedood, dook bij de voorbereidingen van die reis ook op. Diens verhaal wordt nog altijd met veel eerbied verteld door de nabestaanden van de duizenden vluchtelingen, meest vrouwen, die in zijn kerk en achter zijn brede rug bescherming zochten tegen de wreedheden van de Japanners. Hij slaagt daar enige tijd in, maar op 8 oktober 1938 moet hij het verzet met de dood bekopen. De Japanners vragen hem driehonderd vrouwen uit te leveren. Hij weigert niet alleen in stevige bewoordingen, maar werkt daarbij ook een Japanse soldaat tegen de grond. De volgende ochtend wordt hij gevonden met doorgesneden polsen en meerdere schotwonden. Formeel luidt de doodsoorzaak 'zelfmoord', maar algemeen wordt aangenomen dat dat een verzinsel van de Japanners is om de ware toedracht te verhullen. In Nederland is het verhaal volkomen onbekend, ontdekte Vincent Hermans van de Mgr. Schraven Stichting. Hij deed onderzoek naar de omstandigheden rond de dood van de Leidse pater. Daarbij stuitte hij onder meer op een brief aan de Nederlandse ambassadeur in China, uit 1990, waarin de zoon van een overlevende informeert naar Nederlandse verhalen over de geliefde pater Yongsheng Hu (Van Heels Chinese naam) en diens geboorteplaats. „Wat een groots land is Nederland dat het zo'n geweldige zoon heeft! We beschouwen hem als groots voorbeeld zodat onze aarde vol vrede en liefde zal zijn! Laat ons pater Hu samen gedenken!”, schrijft hij onder andere. De ambassadeur moet het antwoord schuldig blijven. Hij heeft geen idee over wie het gaat. „Maar in China leeft dit verhaal heel erg. Het monument voor hem wordt er enorm ondersteund”, zegt Hermans.